

17.09.09

48b (משנה יב) → 49b (סיום המסכת)

1. הושיעה ה' כי גמר חסיד כי פסו אמונים מבני אדם: תהלים יב, ב

2. והנה גם צדוק וכל הלויים אתו נשאים את ארון ברית האלהים ויצקו את ארון האלהים ויעל אביהם עד תם כל העם לעבור מן העיר: שמ"ב טו, כד

3. ויהי לדרש אלהים בימי זכריהו המבין בראת האלהים ובימי דרשו את ה' הצליחו האלהים: דה"ב נו, ה

4. ויאמר התרשתא להם אשר לא יאכלו מקדש הקדשים עד עמד פהו לאורים ולתמים: עזרא ב, סג

5. והבית בהבנתו אכן שלמה מסע נבנה ומקבות והגרון כל כלי ברזל לא נשמע בבית בהבנתו: מ"א ו, ז

6. כל אלה אבנים קמות נזית מגררות במגרת מבית ומחוץ ומפסד עד הטפחות ומחוץ עד החצר הגדולה: מ"א ז, ט

7. והאבנים תהיין על שמת בני ישראל שתיים עשרה על שמתם פתוחי חותם איש על שמו תהיין לשני עשר שבט: שמות כח, כא

8. זיף וטלם ובעלות: יהושע טו, כד

9. בבוא הזיפים ויאמרו לשאול הלא דוד מסתתר עמנו: תהלים נד, ב

10. כי מי בז ליום קטנות ושמחו וראו את האבן הבדיל ביד זרבבל שבעה אלה עיני ה' המה משוטטים בכל הארץ: זכריה ד, י

11. שיתה ה' מורה להם: ידעו גוים אנוש המה סלה: תהלים ט, כא

12. ה' שמעתי שמעך יראתי ה' פעלך בקרב שנים חיייהו בקרב שנים תודיע ברגז רחם תזכור: חבקוק ג, ב

13. ויהי המה הלכים הלוך ודבר והנה רכב אש וסוסי אש ויפרדו בין שניהם ויעל אליהו בסערה השמים: מ"ב ב, יא

14. לגס שמה רוצח אשר ירצח את רעהו בבלי דעת והוא לא שגא לו מתמל שלשום ונס אל אחת מן הערים האל וחי: דברים ד, מב

15. נדמו עמי מבלי תדעת כי אתה הדעת מאסת ואמאסך מפהו לי ותשכח תורת אלהיך אשרך בנגיד גם אני: הושע ד, ו

16. כי עם בציון ישב בירושלם בכו לא תבקה חנון יחנך לקול זעקה כשמעיתו ענה: ישעיהו ל, יט

17. ונתן לכם אדני לחם צר ומים לחץ ולא יכנף עוד מוריד והיו עיניך ראות את מוריד: ישעיהו ל, כ

18. בבקר תאמר מי יתן ערב ובערב תאמר מי יתן בקר מיוחד לבדך אשר תפחד וממראה עיניך אשר תראה: דברים כח, סז

19. ארץ עיפתה כמו אפל צלמות ולא סדרים ותפע כמו אפל: איוב י, כב

20. עיני עוללה לנפשי מכל בנות עירי: איכה ג, נא

21. עטרת חכמים עשרם אולת כסילים אולת: משלי יד, כד

- I continued analysis of the down-spiral of communal spirituality
 - a with death of נביאים during בית 1st, cessation of אורים ותומים (as per v. 2 – v. 3 is a reference to נבואה, not אור"ת)
 - i note: reference to anticipated use of אור"ת during ציון שיבת (v. 4) is a manner of speech and not meant literally
 - b with destruction of ביהמ"ק, the שמיר (worm) was gone (vv. 5-7), and no more "נופת צופים"...
 - i refers to some sort of sweetness or abundance in food
 - ii tangent: Aggadic excursus about the זיפים (vv. 8-9)
 - c ...and it was the end of trustworthy people (v. 1) or, as per the גמרא, people of faith...
 - i tangent: Aggadic expansion on merit of great faith – (vv. 10-17)
 - d ...רשב"ג: since the destruction, each day is cursed (as per v. 18)
 - i note: the world, since then, exists on the merit of רבה יהא שמייה רבה said after studying אגדתא – as per v. 19
 - e ...רשב"ג: the dew doesn't fall לברכה and the taste of fruit has been taken away
 - i ר' יוסי: the fat of the fruit has been taken away as well
- II משנה יג – רשב"א – (lack of concern for) טהרה has taken away the taste; (lack of observance of) מעשר has taken away the good smells (of food); חכמים – promiscuity and witchcraft have taken it all away
- III משנה יד: at the פולמוס taking place before the חרבן ("Vespasian's") they made several decrees, associated with mourning:
 - a no laurel wreaths for grooms (perhaps any type; perhaps only fancy ones of myrtle branches etc.)
 - b no אירוס (type of musical instrument)
- IV משנה יד: at the פולמוס taking place after the חרבן ("Titus") they made additional decrees:
 - a fancy jewelry for brides (perhaps של זהב) - additionally, decreed against חופת חתנים (=fancy clothes for groom)
 - b that a man shouldn't teach his son חכמה יוונית (Greek style of study or Greek language or culture)
 - i note: story behind this about getting lambs for קרבן תמיד from over the wall, story with חזיר...
 - ii tangent: interpretation of v. 20 – רשב"ג tells of how his father's house had 1/2 students studying תורה, חכמה יוונית 1/2
- V משנה יד: at the final פולמוס (after בר-כוכבא's defeat, c. 140 CE, during Hadrianic persecutions), additional decrees:
 - a decree against bride being brought out through the city in a sedan
 - i dissent: חכמים permit as it preserves modesty
- VI משנה טו: list of character traits lost (forever?) with death of particular great personalities
 - a note: final 2 are contested, as humble people still exist (ר' יוסף) as do people with fear of heaven (ר' נחמן)
 - b conclusion: concluding ברייתא added on to משנה describes continued down spiral before ימות המשיח

ונתתי לה את כרמיה משם ואת עמק עכור לפתח תקוה וענתה שמה כימי נעוריה וכיום עלתה מארץ מצרים: הושע ב, יז

הדרן עלך מסכת סוטה והדרך עלן
תם ונשלם שבת לבורא עולם